

Urednik izdanja
Tea Jovanović

Naslov originala
Patricia Engel
INFINITE COUNTRY

Copyright © 2019 by Patricia Engel
Copyright ovog izdanja © *Dereta*, 2021

Patrisija Engel

BESKRAJNA
ZEMLJA

Prevod sa engleskog

Milica Cvetković

Beograd

2021

DERETA

Mojim roditeljima

Moja otadžbina je zemlja.

Arturo Salsedo Martinez *Sentido de Patria*

Dijasporizam je moj način.

R. B. Kitaj *First Diasporist Manifesto*

1.

Njena ideja bila je da vežu kaluđericu.

Svetlo u spavaonici gasilo se svake večeri u deset. Zaključanim u svojim sobama, devojkama je nametana grobna tišina pred spavanje i ustajanje u zoru radi molitve. Kaluđerice su verovalе da je ćutanje oružje i učile devojke da samo uz njega mogu otkriti unutrašnje dubine a da ne postanu robinje ovozemaljskih iskušanja.

Istine radi, nisu sve kaluđerice bile grozne. Neke je Talija mnogo volela. Čak se divila tome kako uspevaju da osuđene zatvorenice pretvore uglavnom u damice dobrog vladanja. Bila je to državna ustanova. Zatvorska škola za mlade prestupnice. Ne manastir, pa ni parohijska škola. Laičko osoblje je podsećalo sestre da streme sekularnosti, ali u onim planinama misijom su kaluđerice upravljale kako im se dopada.

Danju, pod nadzorom kaluđerica, devojke su uvežbavale smeran pogled. Išle su na časove, na terapije, u grupe za meditaciju, obavljale dužnosti uniformisane u sive trenerke, vezane kose. Bilo im je zabranjeno da tračare i da se dodiruju, ali one su radile i jedno i drugo kad ih ne gledaju.

Noću, u crnilu spavaonice, okupljale su se i šaputale na mesečini ispresecanoj prozorskim oknima. Kad kaluđerice

patroliraju hodnikom pored njihove sobe, postajale su majstori onemelosti, čitanja sa usana, izmišljanja vlastitog znakovnog jezika, kretale se tiho kao mačke, šunjale poput lopova. Osluškivale su korake kaluđerica na spratu ispod, osećale vibracije po patosu; tragajući za remetiteljicama, onima koje krše pravila, čuvarke su kažnjavale u cik zore.

One noći predviđene za bekstvo devojke su namerno digle graju tako da je kaluđerica na dužnosti došla da ih utiša. Sestra Susana je bila u noćnoj smeni. U ustanovi je bilo mnogo kaluđerica koje su se kasno zamonašile, pristigle iz nekog drugog, propalog života. Šuškaloo se da je sestra Susana bila u braku sve dok se muž nije razveo od nje zbog toga što nije mogla da ima decu.

Plan je smislila Talija. A možda je za njega zaslužan njen otac. Tog poslepodneva dobila je retku dozvolu da mu telefonira iz kancelarije. Veze s porodicom bile su ograničene jer je osoblje verovalo da bi one mogle imati najgori uticaj na devojke. Talija se nadala da će joj Mauro reći da je našao način da je izbavi, da joj poništi kaznu. Da je platio globu ili ubedio nekog od bogataša koji su stanovali u zgradi gde je radio kao domar da u njenu korist kažu neku lepu reč.

Nikad se ne zna ko sluša, posebno u onome što podseća na zatvor za maloletnice, od kojih su neke bile gotovo ubice. Talija i Mauro su pazili šta pričaju. Rekao je kako je pokušao sve. Ništa više nije mogao da uradi. Razumela je. Na njoj je da se oslobodi zatvora i zemlje. Uz pomoć još jedne devojke provela je čitav sat cepajući čaršave, uvijajući ih čvrsto kao žicu, tanko kao konopac. U mraku je izbrojala do hiljadu pa dala znak ostalim devojkama da poviču: „Vatra! Vatra! Vatra!“

Sestra Susana se pojavila na vratima. Talija je čekala da je uhvati s leđa i navuče joj jastučnicu na glavu. Isekle su rupe za disanje jer nisu pokušavale da je ubiju, samo da je

parališu od straha. Taliya ju je držala dok su je ostale vezivale iscepanim čaršavima za stolicu. Njen dah je pekao Talijine ruke dok joj je druga devojka gurala čarapu između zuba da joj priguši vriske.

Kad je Taliya mesec dana ranije stigla u zatvorsku školu, sestra Susana ju je pozvala u kancelariju i rekla joj petnaestogodišnjakinji kako je proučila njen život, kao da je onaj tan-ki dosije policijskih izveštaja i psiholoških procena na stolu mogao da joj otkrije išta bitno.

„Nisi kao druge devojke ovde“, počela je.

Jesam, poželela je da kaže Taliya. Nije želela da je izdvaja-ju, da se prema njoj ophode kao prema izuzetku, makar to značilo da degradira ostale devojke.

„Verujem da te je želja za pravdom dovela do toga da ura-diš nešto strašno. Ipak si teško povredila čoveka. Mogla si da ga oslepiš.“

Stanka. Iz trpezarije na kraju hodnika začula se larma. Znala je da sestra Susana očekuje odgovor. Možda poricanje. Pre priznanje krivice. Kaluđerice uvek tragaju za pokajanjem.

„Želiš li da se promeniš? Uz veru i disciplinu sve je mo-guće.“

Taliya nije bila glupa te je rekla kako želi.

Devojke su zaključale sestra Susanu u svojoj sobi istim ključem koji je ona svake noći koristila da zaključa njih. Do jutra niko neće tražiti ni nju ni devojke. Sestre i laičko osoblje bili su zaduženi za njihovo prevaspitavanje i bezbednost. Na imanju je bilo obezbeđenja, ali to su sve bili muškarci pa ih kaluđerice nisu puštale dalje od prednje kapije, da bi sprečile devojke da se zaljubljuju, a momke da pokušavaju da ih zave-du, kao da je to veća pretnja od ustanka, od toga da devojke

zauzmu zgradu kao što se događa u muškim zatvorima; iluzija da su žene bezbednije među ženama.

Devojke su ponovo začutale. Dvanaest njih u sobi, a u različitim uglovima zgrade bile su četiri spavaonice, kod svake su na smenu patrolirali kaluđerice i osoblje. Poznavale su ostale devojke. Imale su svakog dana s njima časove i obroke. Te večeri, doduše, neće misliti na njih a Talija ne razmišlja ni o devojkaama s kojima je planirala bekstvo. Nemarne i spore, ugrozile bi njihovu slobodu. Pobegle bi momcima, prijateljima ili rođacima koji su voljni da ih skrivaju. No ona je imala manje od nedelju dana da se vrati u Bogotu, da stigne do aerodroma i izađe iz Kolumbije.

Kad su žurno sišle niz službeno stepenište, izašle kroz baštu pozadi i pretrčale sportski teren do betonskog zida posutog slomljenim staklom pa stigle do puta kao što je zacrtano, odvojila se od ostalih i probila na istok kroz dvorište te na kapiju u šumovita brda što se vijugavo spuštaju u dolinu.

Zastala je u senci pre poslednjeg juriša i videla stražare u stražarnici uz prilaz zatvoru kako užagrela gledaju u mali televizor. Pretpostavila je da su oni nekakvi policajci. Nosili su pištolje a devojke su verovala da mogu da ih pojure i pucaju im u noge uhvate li ih da pokušavaju da beže. Te matore budale opčinjene kutijom veličine njenog dlana.

Potrčala je sama u maglu, po prašini kroz šipražje. Nekoliko dana nije padala kiša pa je bilo malo blata. Čula je noćna stvorenja. Žabe. Sove. Šištanje insekata. U krošnjama drveća šuškali su glodari ili slepi miševi. Prošao je sat. Možda i dva. Svetla su se zgusnula. Osvetljen drum je oivičavao šumsku zavesu. Išla je njim dok je lavež pasa koji je začula nije upozorio da je prišla preblizu ogradi *finke*,¹ pa se spuстила niže do ulice.

---

¹ Šp.: *finca* – posed, imanje. (Prim. prev.)

Kad biste je prošli kolima dok hoda onako sitna u vrećastoj zatvoreničkoj uniformi, izraza lica pre izgubljenog nego odlučnog, možda ne biste pomislili da je begunica iz škole za posrnule devojke, mesta u planini za koje kažu da preobražava zločince u nastajanju.

Stigla je do benzinske pumpe daleko od svake putanje kojom bi se uputile ostale devojke, prišla čoveku u farmerkama očinskog izgleda koji je punio rezervoar svog kamiona i zamolila ga da je poveze.

„Kuda si pošla?“

„Bilo kuda samo dalje odavde.“ Znala je jedino da je ustanova negde u Santanderu i da je najbliži grad San Visente de Čukuri. Čovek se počeošao po čelu.

„Jedan savet. Nikad neznancu nemoj reći da ćeš ići bilo kuda.“

„Trebalo da krenem na jug. Nadam se da stignem čak do Tunhe, ali mi je svejedno kojim putem ću ići do tamo.“ Nije želela da mu otkrije kako je pošla u prestonicu za slučaj da ga kasnije policija ispituje. Bar je znala da iz Tunhe može da nađe put kući.

Čovek je rekao da ide u Aratoku, ali da će nju ostaviti u Baričari. Onuda prolazi mnogo turista i autobusa, pa će odande lako naći put ka jugu. Međutim, neće krenuti pre zore. Mora da odspava nekoliko sati pre nego što nastavi put.

Nije želela da se vrati u šumu. Ubrzo će policija, u potrazi za devojkama, pretražiti svaki pedalj planine. Rekla je čoveku da će, ako on nema ništa protiv, sačekati s njim. Kad je natočio gorivo, odvezao je kamion na nebetonirano parče zemlje iza pumpe i pozvao je da ga prati. Pričekala je na zemlji dok nije otvorio suvozačka vrata, pa oborio svoje sedište i opružio se.

„Možeš da uradiš isto“, rekao je zatvorenih očiju. „Obećavam da te neću ni dirnuti. Imam dve ćerke. Ne tako mlade kao što si ti, ali su svejedno moje bebice.“

Ona se uglavnom pretvarala da okleva. Čak i da nije to obećao, uradila bi isto, popela se u kamion, oborila sedište koliko može tako da joj glava bude ispod linije prozora. Da nestane.

Ono se dogodilo iza restorana kod fudbalskog stadiona *Kampin*. Taliya se nalazila s drugaricom Klaudijom posle njene smene da bi zajedno otišle u bioskop. Taliya je čekala u uličici pored restorana, popušila cigaretu s konobarom za koga je mislila da je sladak iako je ponekad pljuvao dok govori i koristio žargon koji nije razumela. Na pauzi su bila i dva kuhinjska pomoćnika, koja su razgovarala na uglu blizu smeća.

Taliya se hvalila da će uskoro zauvek otići iz Bogote. Majka je konačno platila njenu kartu za sever. Tamo će se naći s drugom polovinom porodice. Videće Njujork i sva ta kuljenkijevska sranja iz filmova i muzičkih spotova. Konobar joj je pozavideo na sreći i zamolio da mu piše o svemu tome. Pristala je znajući da to neće raditi.

Kuhinjski pomoćnici su čučali i gledali nešto uz kante za smeće. Pločnik je bio pokriven odvratnom prljavštinom i leševima bubašvaba. Jedan od momaka je ustao i pošao u kuhinju. Na mestu gde je stajao Taliya je primetila mače, naranđasto i čupavo. Ona i konobar su prišli da ga bolje pogledaju. Pala je u iskušenje da ga odnese kući i ubedi oca da bi mu pravilo društvo kad ona ode iz zemlje.

Sve se odigralo u nekoliko sekundi. Onaj momak se vratio sa činijom, brzo prišao i pre nego što je iko mogao išta da pita, polio mače vrelom tečnošću. Ono se trzalo pod parom. Kuvanog mesa. Sparušene dlake. Mrtvo bez glasa.

„Šta si to uradio?“, povikala je Talija, ali onaj se samo nasmejao pa uginulu životinju šutnuo kao zgnječenu konzervu prema kantama.

Ono što ju je tad snašlo ume da opiše samo kao neki podzemni refleks. Pritisak da nešto učini koji ju je prožeo kao da je dopro iz zemlje. Utrčala je na kuhinjska vrata. Konobar i kuhinjski pomoćnici mora da su pomislili kako je otišla da se žali Klaudiji. Umesto toga, ona je otišla do šporetâ, našla lonac s vrelim uljem, uzela s pulta veliku činiju, kao što je i onaj čovek uradio, uronila je u lonac i osetila da joj para peče ručni zglob. Izašla je u uličicu i, kad je prišla dovoljno blizu, okrenula činiju i zalilaubicu mačeta. Ulje je kapalo s njegove glave do ramena, ruku i šaka. Urlajući se srušio na zemlju pokriven plikovima, a dlanovi i prsti su mu ubrzo otekli kao slatki krompiri.

Nisu morali da je obuzdavaju jer nije pokušala da beži. Znala je da on neće umreti. Da je nameravala da ga ubije, dovukla bi ceo lonac sa šporeta ili se mašila noža a ne čini je. Osoblje iz kuhinje se okupilo oko njega i pomolilo, a Talija se naslonila na zgradu i čekala šta će dalje biti.

Hitna pomoć je stigla brzo. Policiji je trebalo duže, što je normalno. Medicinski tehničari su uvili čoveka – tad je već znala da se zove Orasio – u pokrov a on je zapao u delirijum. Policajci su njoj stavili lisice i uzeli iskaze svedoka. Klaudija je izašla i molila da sazna šta se dogodilo dok su ostali zaposleni, gosti i prolaznici i sami pokušavali da pogledaju.

Taliju su držali u pritvoru celog dana i noći, tokom kojih je njen zločin dospelo u gradske vesti. Samo kratka objava u večernjim vestima na televiziji i pasus u mesnom odeljku štampanih izdanja. Držali su je u mračnoj prostoriji s još četiri devojke koje su rekle da su uhapšene zbog droge, mada ko bi tačno znao? Devojke su ispitivale Taliju zbog čega je uhapšena a ona je odgovarala da ne zna sve dok jedna od

njih nije Talijinu glavu ugurala u klozetsku šolju u uglu, pa im je priznala istinu.

Ujutro je puštena i predata ocu, što je prednost onih kojima je to prvi prestup. Štampa je već s priče o tinejdžerki koja je opekla čoveka prešla na ubistva i skandale s korupcijom u politici koji su se dogodili te nedelje. No videla je isečke iz novina koje je otac sačuvao, pa i sliku Orasija, lica pečenog u ružičasto, kao satenast pergament koji viri pod zavojima. Bez objavljivanja njenog imena novinari su pisali o devojci koja ga je napala u neosnovanom besu, pa dodavali kako će joj se suditi kao maloletnici iako je njen zločin pokazao zlonamernost odrasle osobe. Mače niko nije pomenuo.

Talija je razmišljala o tome kako ljudi koji urade nešto užasno mogu biti žrtve i kako žrtve mogu biti ljudi koji rade nešto užasno. Svedoci koji su razgovarali s novinarima rekli su da je izgledalo kao da je prekidač okrenut u devojci koju su mnogo puta viđali u blizini restorana kako čeka drugaricu. Čak je navedeno i da je Klaudija rekla kako joj je neverovatno da je njena draga prijateljica sposobna za takvu okrutnost. Talija se pitala da li je stvarno to mislila. Klaudijina majka je i sama bila u Sjedinjenim Državama, a ona je, kao Talija, ostala u Kolumbiji s babom. Bile su dobri đaci. Jedini njihovi zločini bili su to što su povremeno začikavale slabije devojčice u školi, ona jedna krađa naočara za sunce u *Sentru Andinu*, ili to što su lagale momke koje su upoznavale u drugim krajevima koristeći se izmišljenim imenima i izgovorom koji im ne pripada.

Kad su je primili u ustanovi u planini podvrgnuta je nizu procena. Nisu joj davali nikakve medikamente. Čak ni kad ju je lekar pitao je li ikad pomišljala na samoubistvo a ona odgovorila: „Ko nije?“ Terapeuti i socijalni radnici su bili zbunjeni. Kako devojka bez prethodne istorije delinkvencije i agresivnosti može počinuti tako nasilan čin? Većina

devojaka u zatvorskoj školi za sobom ima stranice i stranice predvidivih incidenata, od drogiranja, pljački, podmetanja požara do članstva u bandama ili zlostavljanja braće i sestara ili roditelja. Složili su se da nagon da povredi Orasija mora poticati odnekud, ali Talija je bila primerna i kod kuće i u školi. Nije imala ništa zabeleženo. Proverili su čitav niz trauma. Silovanje. Zlostavljanje. Zanemarivanje. Preseljenje iz područja oružanog sukoba. Ostajanje bez roditelja. Ništa od toga nije se moglo primeniti na Taliju. Rekla im je da je majka u inostranstvu i da ju je poslala u Kolumbiju kad je bila beba. Konkretno to porodično stanje bilo je tako uobičajeno da se nikako nije moglo smatrati traumom.

Talija je spuštala suvozački prozor da izbací ustajao vazduh iz kamiona, a onda ga opet dizala da ne bi ulazili insekti. Svakog sata posle razmazivanja u zelenim brdima, starac je zaustavljao kamion da krpom obriše nakupljene insekte s vetrobrana. Razgovarali su na mahove, pa bi se učutali. U razgovorima joj je ispričao da je nekad vozio teret za jenkijevsku voćarsku kompaniju sve dok nije optužen da je krao iz tovarâ. Kleo joj se da nikad nije ukrao ni jednu jedinu bananu.

„Svi smo nevini“, rekla je. Ponekad je u to i verovala.

Posle nekog vremena, ne skrećući pogled s drumu, rekao joj je: „Ono od čega bežiš mora biti ozbiljno. Nemaš novac ni telefon, a nisi tražila da pozajmiš od mene i nekom javiš da si dobro.“ Kad ovo nije podstaklo ispovest, pokušao je opet. „Meni možeš verovati. Sjajno čuvam tajne.“

„Baka koja me je podigla umire od bolesti koja joj je ukrala pamćenje, tako da je sad izgubljena u vremenu i svi su joj neznanci.“ Sve ovo je bilo tačno, osim činjenice da je baba već umrla i da bi Talija dala plućno krilo da Perla može na ovom svetu još jednom da udahne. „Roditelji iz osvete ne

dozvoljavaju da je vidim“, nastavila je, „zato što nikad nije odobravalala njihov brak. Oni su mi oduzeli telefon i novac. Morala sam da pobegnem samo da je vidim pre nego što ode sa ovog sveta. Možda me neće poznati kad stignem, ali neki deo nje će znati da je s njom neko ko je voli.“

Obrisao je suzu sa oka i priznao da najviše žali što je ostavio suprugu, majku svojih ćerki, zbog druge žene. Kad je shvatio grešku, bilo je prekasno. Nije ga više htela. Sad je pošao u Aratoku da je vidi i još se nada da će mu oprostiti.

„Šta tvoja druga žena kaže na to?“

„Ništa. Umrla je.“

Vozili su se pored tabli za gradove koje je viđala samo na mapi i za koje je znala da ih više nikad neće videti. Kamion je stigao do kontrolnog punkta, usporio i zaustavio se.

„Vojska“, primetio je starac. „No donedavno je tu bila gerila, kao da ima neke razlike. Najgore je to što ova deca ne umeju da se ponašaju.“

Mlad vojnik u kamuflažnoj uniformi prišao je njegovom prozoru.

„Kuda idete?“

„U Aratoku. Tamo živimo.“

Mrdnuo je mašinkom prema Taliji. „Ko je devojka?“

„Moja bratanica.“ Vojnik ju je zagledao. „Je li to istina?“

„On je brat mog oca.“ U glavi joj je sevnula uspomena na neki drugi život, onaj s tetkama, stričevima i rođacima, život koji nikad nije upoznala.

Vojnik se odmaknuo, spustio otvor cevi prema zemlji i dao znak drugim vojnicima koji su preprečili put da propuste kamion. Put niz brda je mirisao na benzin, dim, vlažnu zemlju. Setila se kad je policija došla po nju kući. Pitala je može li da spakuje nešto odeće, ali rekli su da nema potrebe. Tad je pomislila da beži, ali iz zgrade je vodio samo jedan put i njega su policajci zaprečili. Usledilo je dugo putovanje u

planinu. Bila je jedna od šest tek osuđenih devojaka, potrpanih kao stoka, ručnih zglobova vezanih plastičnim lisicama. Prozori kombija bili su zatamnjeni farbom, ali joj je miris neopterećene zemlje govorio da je daleko od kuće.

2.

Socijalna radnica je ustanovu opisala kao letnji kamp, mali internat u brdima Santandera. Utočište, iako ga vodi država. Tamo se drže časovi tako da devojke ne zaostanu kad, pošto odsluže kaznu, budu slobodne da se vrate u normalne škole. Mauru je kazala kako treba da bude zahvalan što njegova ćerka nije tretirana kao neke devojke iz nižih slojeva, komuna ili kao uljez, jer takve obično šalju u surovije ustanove. Rekla je da Talija može da prođe kao srednja klasa i stoga je osuđena samo na šest meseci i pružen joj je put iskupljenja, premda je Mauro tvrdio da za odabrane to nije zemlja druge, već stote prilike; nacija zaboravnih, u kojoj narko-dileri postaju senatori a senatori postaju narko-dileri, ubice postaju predsednici a predsednici postaju ubice.

Mauro je znao kako je to kad te zatvore. Nikad o tome nije pričao ni deci ni Eleni i Perli. Muškarci zatvoreni u skladištima ledenim kao hladnjača za meso. Ograničavanje tuširanja, ćebadi i hrane. San o oslobađanju, ne za odlazak Eleni i deci, već u zemlju u koju su gringosi pretili da ga vrate, kao da je to povratak u pakao.

Dom.

Kad je bila mala, Talija je često oca pitala za značenje te reči. *Dom*. Katkad je shvatala da to predstavlja kuću ili stan, mesto u koje se neko vraća nakon napornog radnog dana. Mesto na kom je nečija porodica živela čak i kad ga je taj sâm odavno napustio. Mesto na kom se neko osećao najugodnije. Sva ta saznanja bila su u suprotnosti s njenim prvim osećanjem o njemu. *Dom* je za Taliju bio prostor koji je zauzimala njena baba Perla. Mesto koje je Mauro posećivao kad su ona i majka Elena to odobrile preko međunarodne telefonske veze.

Elena je bila daleko s Talijinim bratom Nandom i sestrom Karinom. Kad bi Talija čula majčin glas na telefonu, ova je često pričala o Kolumbiji kao o domu ali bi odmah dodavala, da ćerka ne bi pogrešno shvatila, kako su Sjedinjene Države sad isto dom.

„To je i tvoj dom“, rekla bi Taliji, „zato što si ovde rođena.“

Godinama kasnije, kad su Talija i Mauro živeli zajedno u Perlinoj staroj kući, prislanjala bi telo uz očeve grudi kad je dolazio u njenu sobu da joj dâ *bendición*² pre spavanja.

„Ti si moj dom“, govorila bi. „Čak i ako me majka navede da te ostavim, uvek ću ti se vraćati.“

Talija je bila devojčica koja je odlazak u Severnu Ameriku smatrala udaljenom pretnjom. Nešto što nije zamišljala da će ikad poželeti. Jednog dana se to promenilo. Mauro je primećivao Talijin izraz lica dok gledaju jenkijevske filmove ili televizijski program s titlovima. Njenu nesumnjivu, neporecivu općinjenost. Način na koji je u njihov razgovor počela da ubacuje engleske reči. Uočio je da se ukorenjuje čežnja, oštar prezir prema poznatom a ipak ustajalom životu s njim.

Sebe je krivio za to što je i Eleni i Taliju naveo da prezru svoju zemlju. Krivio je svoju sklonost da istakne dokaze licemerja, kao da je njihova kolonizovana zemlja prokletija

² Šp.: blagoslov. (Prim. prev.)

od svih ostalih. Želeo je sve to da porekne. Posejao je otrovno seme u Eleni, koja, dok nije njega upoznala, nije zamišljala nikakvu budućnost mimo pomaganja Perli da vodi lavanderiju,³ koja je samo do Viljavisensiona sa školom otišla na izlet i za koju je put do Kartahene bio nezamisliv kao i put do Rima.

Mauro joj je utuvio u glavu kako je Bogota samo još jedno selo koje glumi metropolu i da mnogo toga treba otkriti. Po planinama i gladnim dolinama svi oni su potomci masakriranih domorodačkih naroda, njihovih napastvovanih pretkinja. Mogu mrzeti konkistadore zbog onog što su ukrali, ali ne mogu poreći da nose iste genetske čestice koje su gurale prvobitne osvajače da se upuštaju u nepoznato. *Españoles* su okupirali njihovu zemlju, nazvali je Nueva Granada. Razredili su njihove loze. Pobili njihova plemena. Narod koji su nekad bili. Mauro je smatrao da su postali nešto drugo. Prilagođen narod, jedinstven za zemlju nanovo začetu silom kao Novi Svet; vrsta ptica ošurenog perja koje i dalje mogu da lete.

Možda smo mi, jednom je rekao Eleni, bića kretanja, stvorena da prelaze okeane, baš kao i prvi zagađivači našeg kontinenta, kako bismo povratili oduzeto.

Elena je bila obrazovanija od Maura, ali je dozvolila da veruje kako su njegove ideje značajnije.

Ljudi kažu kako su droga i alkohol najveći i najubedljiviji narkotici – elementi koji će ti najverovatnije uništiti život. Greše. To je ljubav.

---

³ Šp.: perionica. (Prim. prev.)

Za izdavača
Dijana Dereta

Lektura i korektura
Agencija Tekstogradnja

Likovno-grafička oprema
Marina Slavković

Prelom
Dizajn studio Layout

Prvo DERETINO izdanje

ISBN 978-86-6457-406-8

Tiraž
1000 primeraka

Beograd, 2021.

Patrisija Engel
BESKRAJNA ZEMLJA

Izdavač / Štampa / Plasman: **DERETA doo**, Vladimira Rolovića 94a,
11030 Beograd, tel./faks: 011.23.99.077; 23.99.078, **www.dereta.rs**
KNJIŽARA DERETA, Knez Mihailova 46, Beograd, tel.: 011.26.27.934, 30.33.503

CIP – Каталогизација у публикацији
Народна библиотека Србије, Београд

821.111(73)-31

ЕНГЕЛ, Патрисија

Beskrajna zemlja / Patrisija Engel ; prevod sa engleskog Milica Cvetković.
– 1. Deretino izd. – Beograd : Dereta, 2021 (Beograd : Dereta). – 189 str. ; 20 cm

Prevod dela: Infinite country / Patricia Engel. – Tiraž 1.000. – Napomene
uz tekst.

ISBN 978-86-6457-406-8

COBISS.SR-ID 46907657